

Lovendring i opplæringsloven gir økte rettigheter for elever og foreldre (2003)

Elevenes brukermedvirkning blir styrket. Klageretten utvides, og skolenes forpliktelser til å skape et godt læringsmiljø blir skjerpet. Endringene ble satt i verk 1. april 2003.

Dette er hovedpunktene i det nye kapittel 9a (§ 9A) i Opplæringsloven om elevenes skolemiljø:

Bedre brukermedvirkning

Det nye kapittel 9a vil gi elevene og foreldrene bedre mulighet til å påvirke skolemiljøet. For det første får skolen en plikt til å holde elevrådet, forelderrådet og andre organ der elevene og foreldrene er representerte, løpende underrettet om alle forhold som har vesentlig betydning for skolemiljøet. Elevene og foreldrene skal også tas med i planleggingen av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet ved skolen.

Videre sier § 9a–5 at alle elevene skal få være med og utforme og delta det systematiske arbeidet i skolen for å fremme et godt miljø. Elevene kjenner problemene, og vil være en viktig ressurs når det gjelder å finne gode løsninger.

Elevrådet får oppnevne egne skolemiljørepresentanter. Disse skal fungere som talspersoner for elevene i skolemiljø saker. Skolemiljørepresentantene skal også kunne møte og tale i arbeidsmiljøutvalget når utvalget behandler saker som angår skolemiljøet til elevene. *(Det gjelder der skolen har et eget utvalg. Det har vi ikke i Hemne)*

Styrket klagerett

De nye bestemmelsene styrker klageretten til elevene og foreldrene. I dag kan en klage over for eksempel godkjenningsvedtak eller dispensasjonsvedtak, men en har ikke alltid noe vedtak å vise til. I slike situasjoner kan det være vanskelig for elevene og foreldrene å bli hørt. Dersom elevene eller foreldrene ber om tiltak som angår skolemiljøet, og skolen ikke tar stilling til saken innen rimelig tid, kan de likevel klage saken inn for et overordnet organ etter bestemmelsene i forvaltningsloven som om det var gjort enkeltvedtak.

Psykososialt miljø

De nye bestemmelsene konkretiserer også den plikten personalet har til å gripe inn dersom de blir klar over at en elev blir mobbet eller utsatt for vold, rasisme eller diskriminering. Formålet her er å sikre at ledelsen ved skolen blir klar over slike forhold, og kan sette inn tiltak i tide.

Fysisk miljø

Når det gjeld det fysiske miljøet, representerer forslaget ingen endring i standardkravene til skolebygg. Imidlertid kreves det nå i § 9a–2 andre ledd at

"det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helse, trivselen og læringa til elevane."

Statlig tilsyn

I følge opplæringsloven § 14–1 er det staten som fører tilsyn med at loven etterleves. Dette betyr at skolemiljøet nå blir underlagt statlig tilsyn. Dette ansvaret er delegert til fylkesmannen. Kommunene vil fremdeles føre i tilsyn med skolemiljøet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Har dere spørsmål om den nye loven, kan dere ta kontakt med skolen.

Rektor